

Archeologienota Liedekerke – Laan I

Natasja Reyns

Bornem
2023

Colofon

Rapporten van het archeologisch onderzoeksbureau All-Archeo bv
Erkend archeoloog: All-Archeo bv, OE/ERK/Archeoloog/2015/00018

Auteurs: Natasja Reyns

All-Archeo bv
Woestijnstraat 45
2880 BORNEM

Wettelijk depot nummer
D/2023/12.807/87

© All-Archeo bv

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

All-Archeo bv aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Verslag resultaten bureauonderzoek	5
2.1	Administratieve gegevens	5
2.2	Archeologische voorkennis	6
2.3	Onderzoeksopdracht	7
2.3.1	Vraagstelling en randvoorwaarden	7
2.3.2	Beschrijving geplande werken	8
2.3.3	Werkwijze	10
2.4	Assessmentrapport	10
2.4.1	Landschappelijke ligging van het onderzochte gebied	10
2.4.2	Historische beschrijving van het onderzochte gebied	17
2.4.3	Het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader	20
2.4.4	Interpretatie van het onderzochte gebied en synthese	22
2.4.5	Afweging noodzaak verder vooronderzoek	23
3	Samenvatting	24
4	Bibliografie	25
4.1	Publicaties	25
4.2	Websites	25
5	Bijlagen	26
5.1	Archeologische periodes	26

1 Inleiding

De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van de aanvraag van een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt en waarbij de percelen helemaal buiten de archeologische zones liggen, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones,¹ zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Het onderzoeksgebied valt niet binnen een beschermde archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt.²

Alle coördinaten die weergegeven worden, zijn uitgedrukt in Lambert 72, tenzij anders vermeld.

De uitvoering van vooronderzoek zonder ingreep in de bodem gaat steeds de uitvoering van vooronderzoek met ingreep in de bodem vooraf. Het doel van een archeologisch vooronderzoek wordt immers met een minimum aan destructie van het archeologisch erfgoed bereikt.

¹ <https://geo.onroenderfgoed.be>

² <https://geo.onroenderfgoed.be>

2 Verslag resultaten bureauonderzoek

Het doel van de archeologische bureaustudie is de aanwezigheid, aard en bewaringsomstandigheden van de archeologische monumenten te kunnen inschatten, de landschappelijke opbouw van het gebied te kennen, om de impact van de werken op het aanwezige archeologische erfgoed in te schatten en daaruit concrete aanbevelingen te formuleren voor de verdere prospectiestrategie.

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode: 2023C413

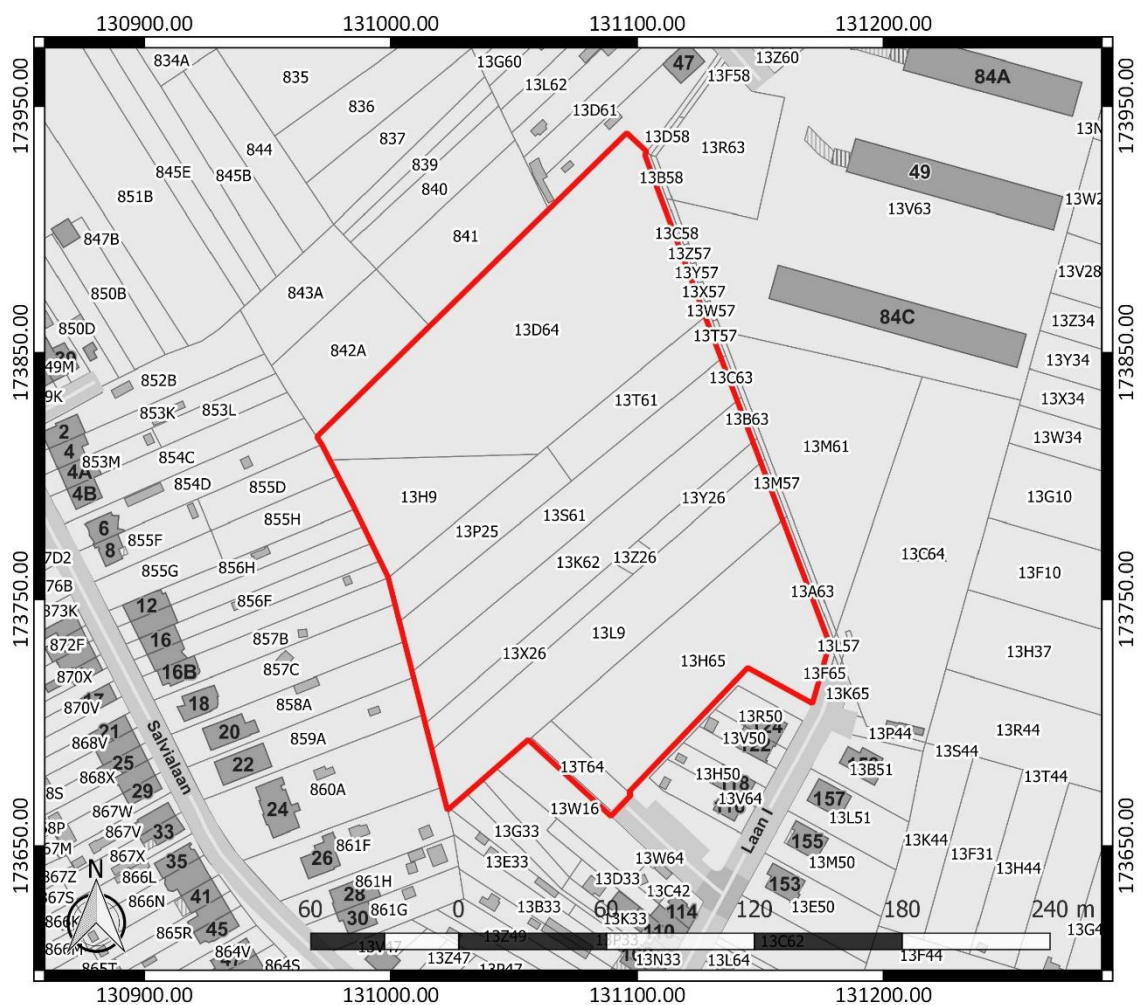
Erkend archeoloog: All-Archeo bv, OE/ERK/Archeoloog/2015/00018

Locatie (provincie, gemeente, deelgemeente, adres, toponiem): provincie Vlaams-Brabant, Liedekerke, Laan I, Muilem

Bounding box x/y Lambert 72 coördinaten:

- 130970.01, 173634.17
- 131178.16, 173939.20

Kadastraal plan:

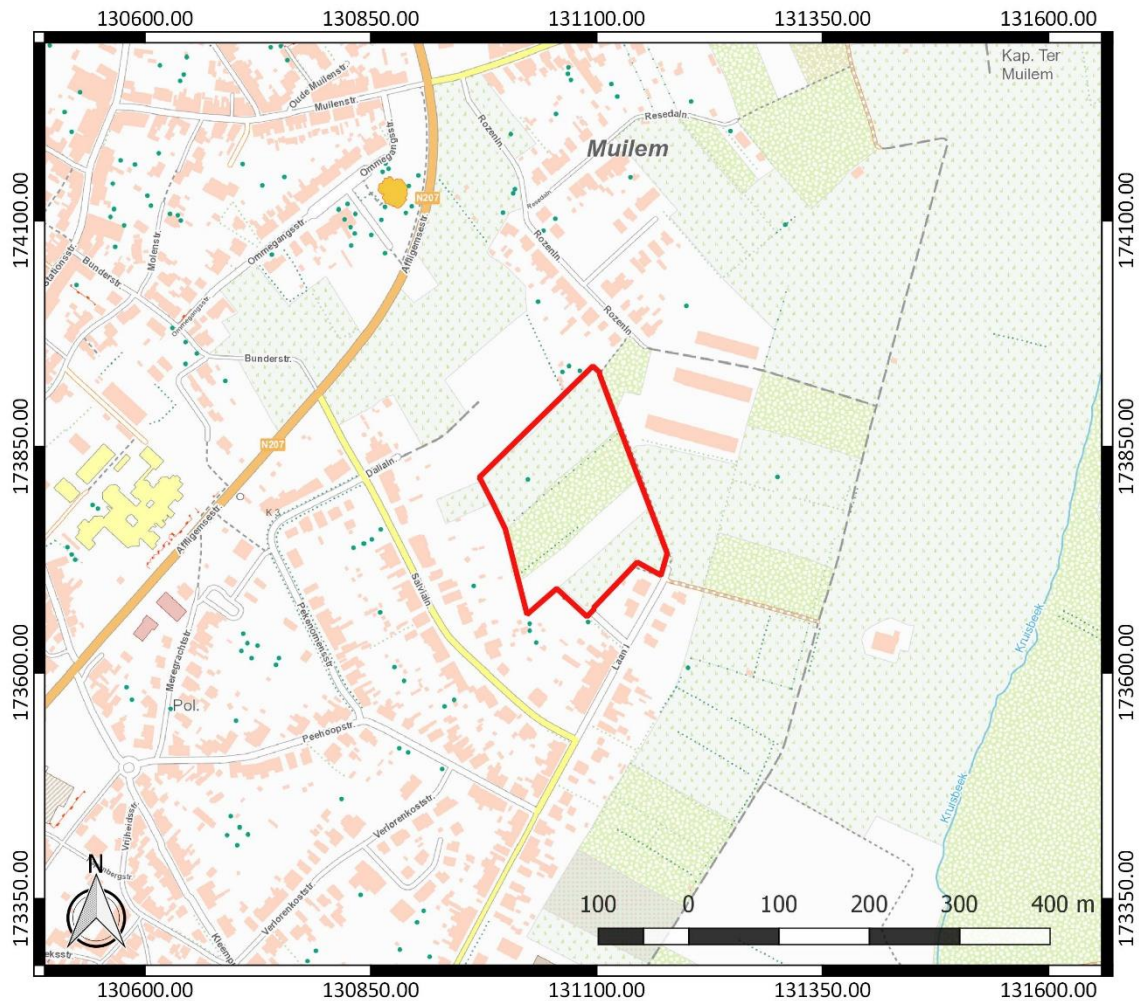

Figuur 1: Kadastraal plan met aanduiding van het onderzoeksgebied in rood (www.geopunt.be)

Kadastrale percelen: Liedekerke, Afdeling 2, sectie B, nummers 13D64, 13K62, 13L9, 13H9, 13H65 13P25, 13S61, 13S64, 13T61, 13T64, 13V64, 13W64, 13X26, 13Y26, 13Z26

Oppervlakte onderzoeksgebied: ca. 32.345 m²

Topografische kaart:

Figuur 2: Topografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://www.dov.vlaanderen.be>)

Begin- en einddatum uitvoering onderzoek: 30/03/2023 – 24/04/2023

Relevante termen uit de thesauri bij de Inventaris Onroerend Erfgoed: bureauonderzoek, metaaltijden, middeleeuwen, nieuwe tijd, nieuwste tijd, akkerland, grasland, bos

Verstoorde zones: er zijn geen gekende verstoorde zones.

2.2 Archeologische voorkennis

Er is geen concrete archeologische voorkennis met betrekking tot het onderzoeksgebied.

2.3 Onderzoeksopdracht

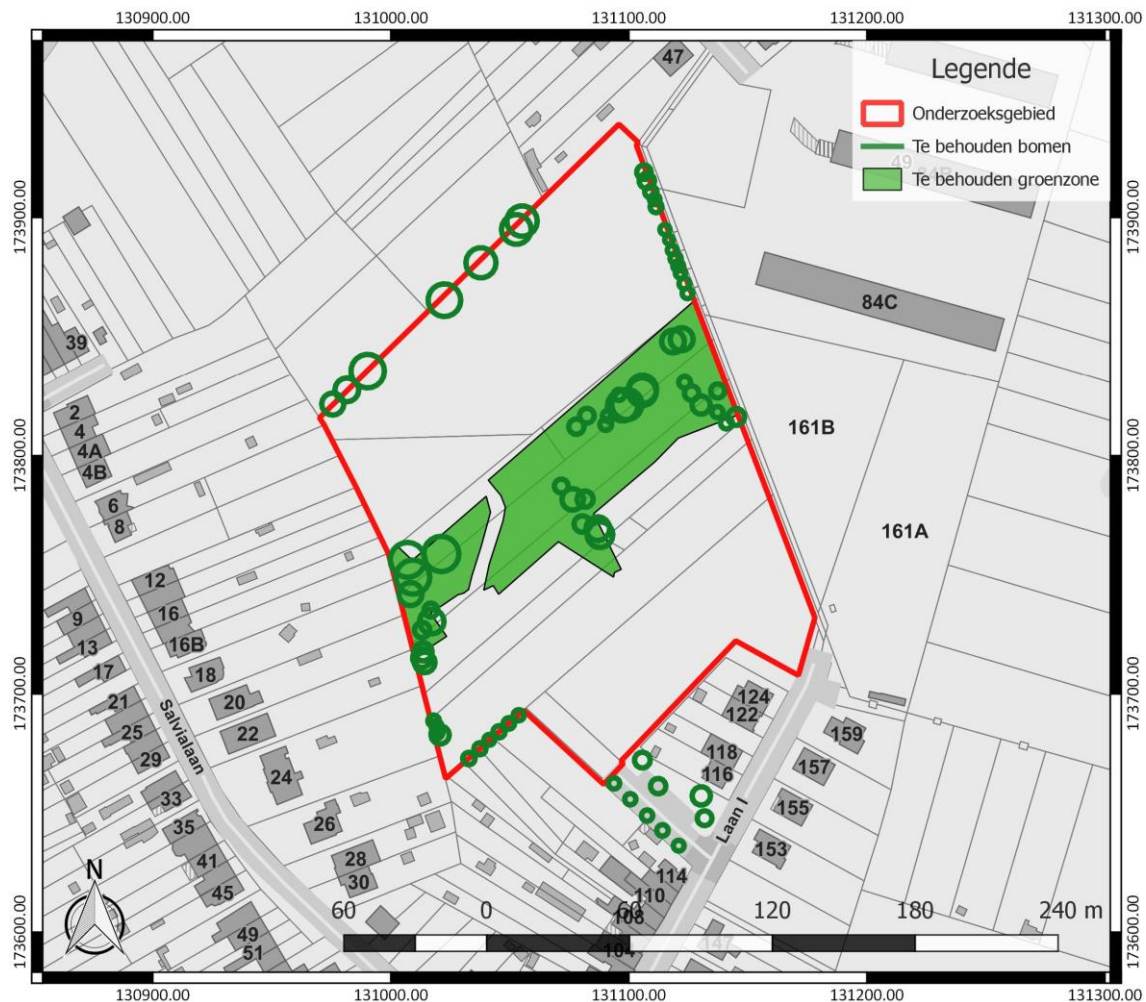
2.3.1 Vraagstelling en randvoorwaarden

Naar aanleiding van de geplande werken ter hoogte van het onderzoeksterrein werd een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd. Hierbij staat de vraag centraal wat de impact zal zijn van de geplande werken op het archeologisch bodemarchief. Op basis daarvan wordt een afweging gemaakt of verder archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem nodig is.

Volgende onderzoeksvragen worden behandeld:

- Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologisch potentieel van het terrein?
- Wat is de landschapshistoriek en de gebruiksevolutie van het terrein?
- Wat is de impact van de geplande werken?

Randvoorwaarden: centraal op het terrein is een groenzone waar de aanwezige bebossing en een aanwezige poel behouden blijven (Figuur 3).

Figuur 3: Te behouden groenzone met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://www.dov.vlaanderen.be>)

2.3.2 Beschrijving geplande werken

Op het terrein zal een verkaveling gerealiseerd worden, bestaande uit 63 loten voor eengezinswoningen en de aanleg van wegenis en omgevingsaanleg (Figuur 3). Nutsleidingen worden aangelegd langs de nieuwe wegenis. De aanleg van woningen, wegenis en parkeerplaatsen betekent vermoedelijk een verstoring van ca. 80 cm diepte. De woningen mogen echter onderkelderde worden. Dit betekent plaatselijk een grotere verstoringdiepte. Tussen de woningen wordt groenaanleg voorzien met speeltoestellen en wadi's. Een bestaande poel wordt opgenomen in het ontwerpplan en blijft behouden. Centraal op het terrein en ook langs de randen van het onderzoeksgebied blijven verschillende bestaande bomen behouden. Centraal op het terrein worden tussen de bestaande bomen ook nog nieuwe bomen aangeplant.

De exacte funderingsdiepte en -techniek van de geplande infrastructuur ligt in deze fase nog niet vast. De locatie van bijvoorbeeld vorstranden, regenwaterputten en huisaansluitingen, die de verstoringdiepte van de eengezinswoningen overschrijden, ligt in het kader van de verkaveling nog niet vast.

Figuur 4: Ontwerpplan

2.3.3 Werkwijze

Het bureauonderzoek heeft betrekking op een zone die gekenmerkt wordt door een lage densiteit aan bebouwing in het verleden. Daarom wordt bijzondere aandacht besteed aan de landschappelijke opbouw en het landgebruik van het gebied.

Voor het bureauonderzoek zijn de aardkundige gegevens online opgezocht via www.dov.vlaanderen.be en www.geopunt.be. De geomorfologische kaart is niet beschikbaar voor het onderzoeksgebied. Het historisch kaartmateriaal is georeferereerd geraadpleegd op www.geopunt.be.

Het belangrijkste beschikbare historisch kaartmateriaal werd geraadpleegd om de gebruiksgeschiedenis van het onderzoeksgebied van de laatste eeuwen zo goed mogelijk te kennen. Met de Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden (1771-1778), de Atlas der Buurtwegen (1841) en de Atlas cadastrale parcellaire de la Belgique van Popp (1842-1879) worden drie momentopnames bekeken, voorafgaand aan de stafkaarten. De informatie afkomstig uit historisch kaartmateriaal kan een impact hebben op de inschatting van de kwaliteit van het eventueel aanwezige oudere bodemarchief. Beschikbare stafkaarten en luchtfoto's van het onderzoeksterrein werden geraadpleegd op www.geopunt.be en op www.cartesius.be. Ze worden enkel weergegeven in voorliggende studie wanneer ze een relevante bijdrage kunnen leveren aan de onderzoeksvragen met betrekking tot de landschapshistoriek, de gebruiksgeschiedenis van het terrein of de evolutie van de historische bebouwing.

In het kader van de vraagstelling rond het archeologisch potentieel van het terrein werden de Centrale Archeologische Inventaris en de landschapsatlas geraadpleegd. De Centrale Archeologische Inventaris is een inventaris van tot nog toe gekende archeologische vindplaatsen. Vanwege het specifieke karakter van het archeologisch erfgoed dat voor ons verborgen zit in de ondergrond, is het onmogelijk om op basis van de Centrale Archeologische Inventaris met zekerheid uitspraken te doen over de aan- of afwezigheid van archeologische sporen.

2.4 Assessmentrapport

2.4.1 Landschappelijke ligging van het onderzochte gebied

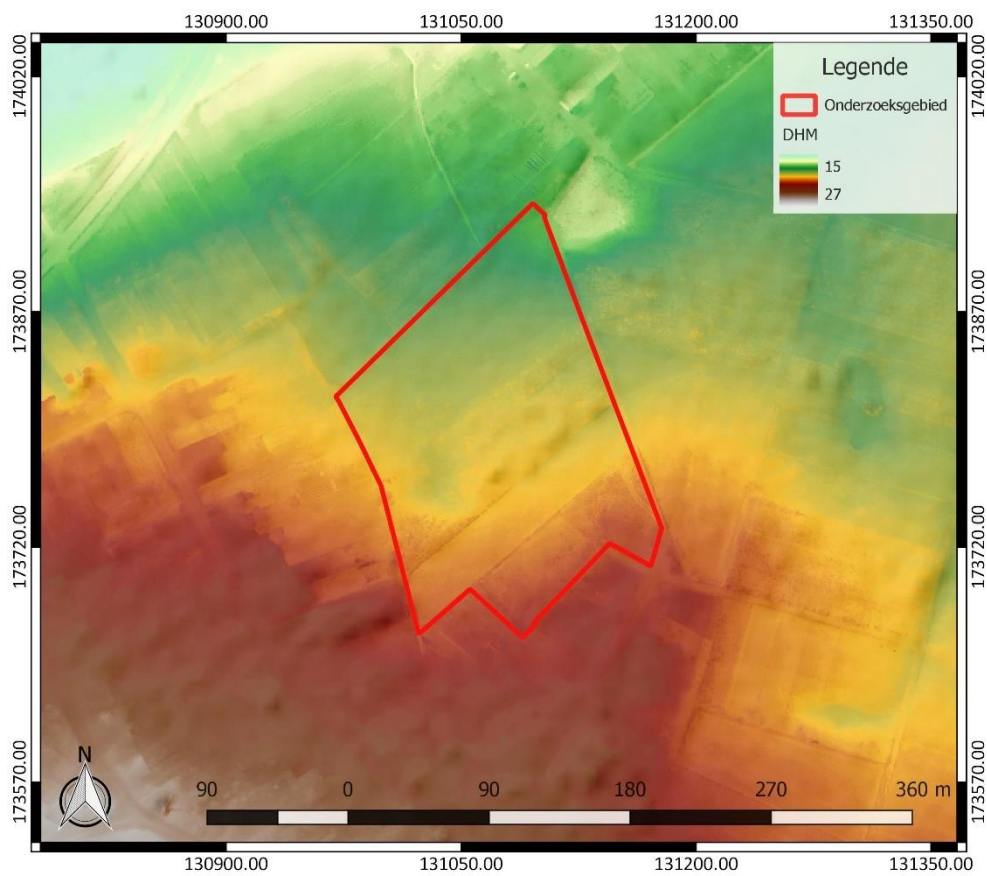
Het onderzoeksgebied bevindt zich ten oosten van de historische kern van Liedekerke, tussen Laan I, de Salvialaan en de Affligemsestraat (Figuur 5). Volgens het gewestplan is het terrein gelegen in woongebieden. Hydrografisch behoort het tot het Denderbekken. Ten oosten vinden we de Kruisbeek en de Hollebeek (Figuur 7). Ten noorden bevinden zich verschillende waterlopen. We vermelden onder meer de Begijnengracht.

Geomorfologisch behoort Liedekerke tot het Pajottenland. Dit glooiende landschap werd uitgeschuurd in de fijnkorrelige afzettingen van de Formatie van Kortrijk. Lokaal zijn er enkele geïsoleerde heuveltoppen aanwezig. De Dendervallei is topografisch het laagst gelegen gebied binnen het Pajottenland, waar een laagte wordt bereikt van 10 m TAW.³

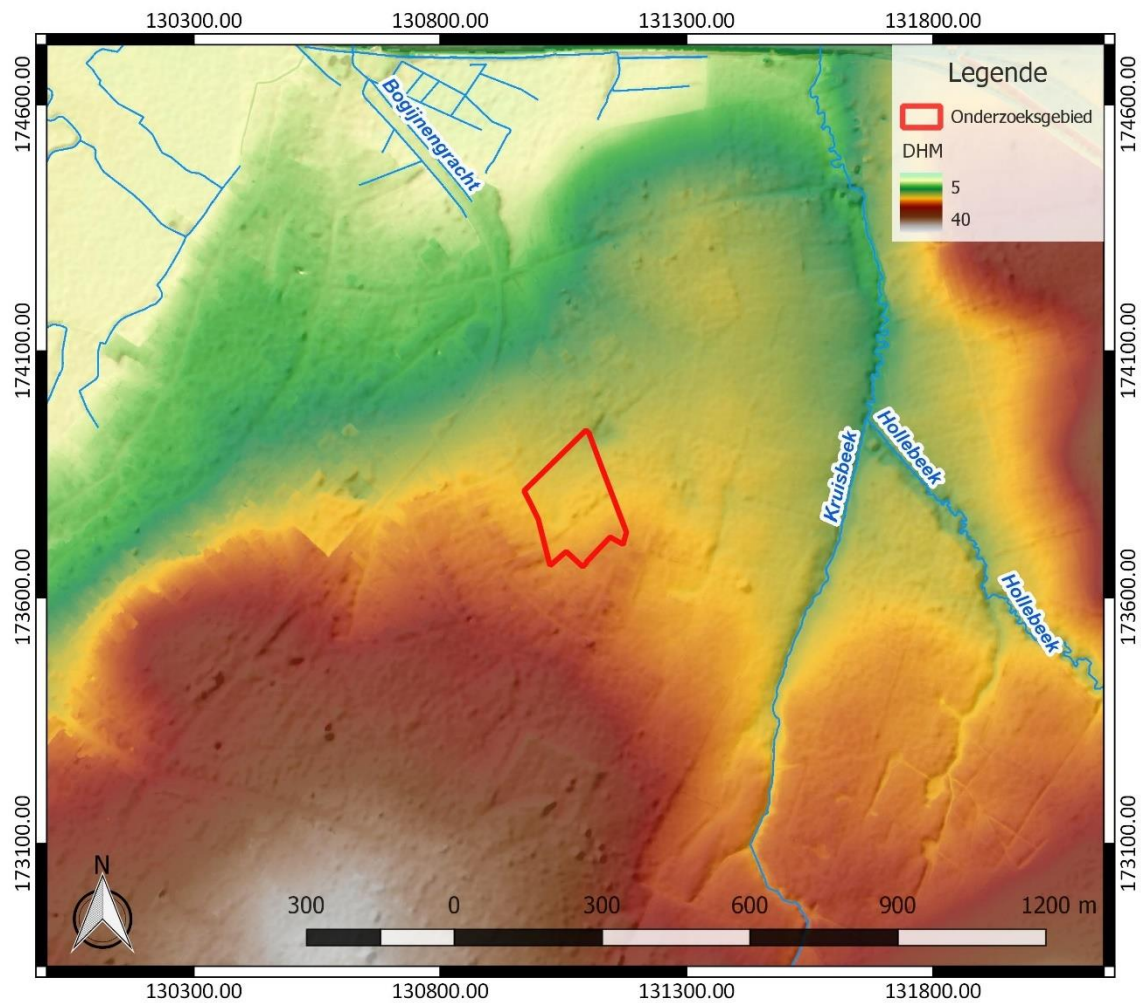
³ Schroyen 2003, 4

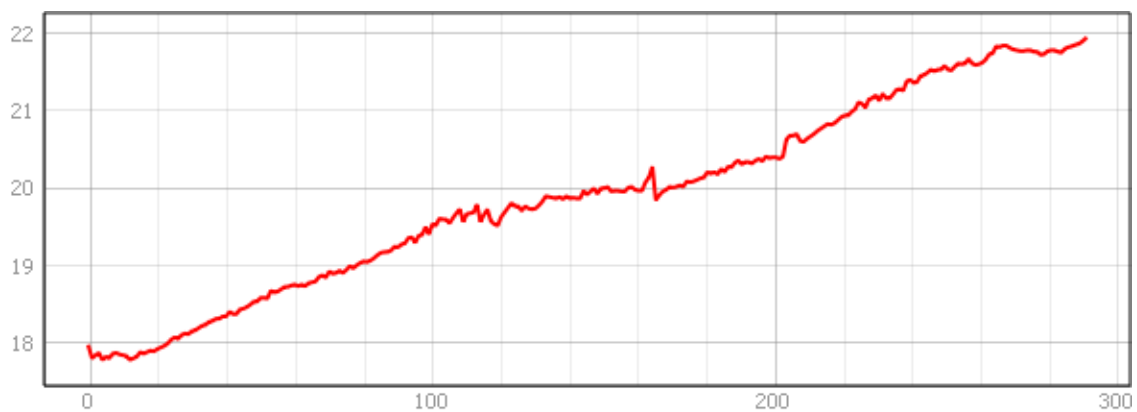
Figuur 5: Luchtfoto van 2022 met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://www.geopunt.be/kaart>)

Figuur 6: Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II, DTM 1 m en Hillshade DHM Vlaanderen I, 5 m, met aanduiding van het onderzoeksgebied

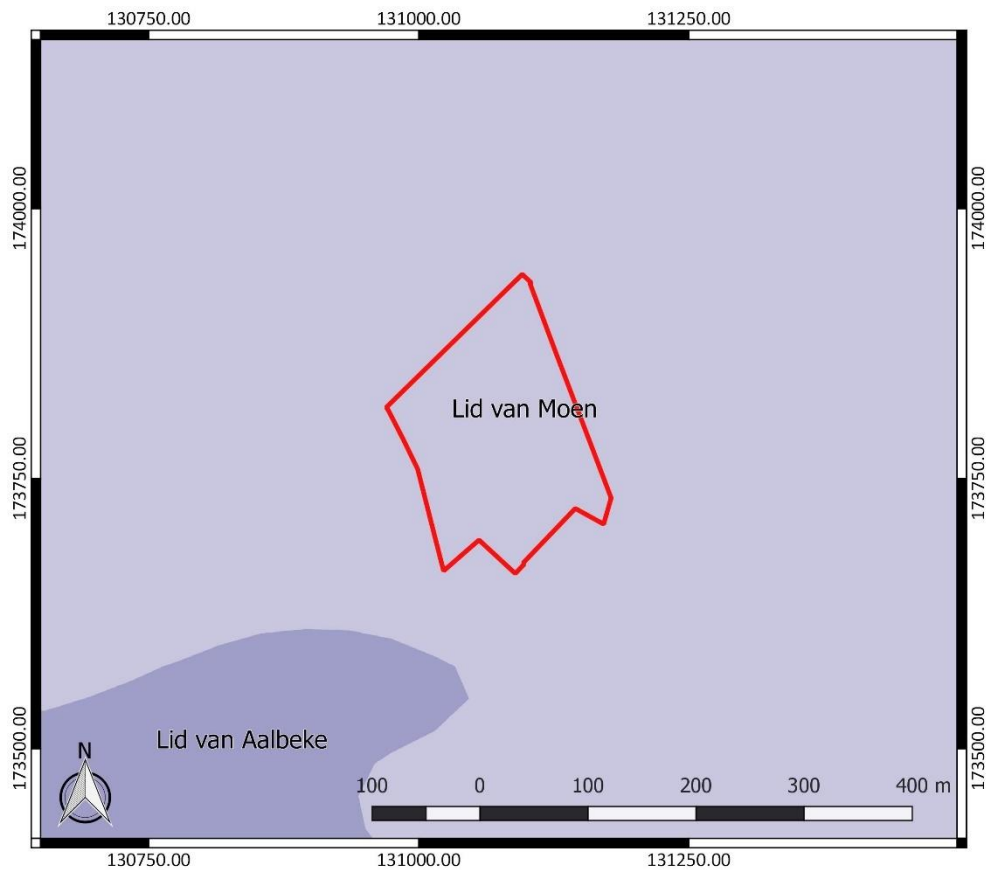

Figuur 7: Hydrografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied, Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II, DTM 1 m en Hillshade DHM Vlaanderen I, 5 m (<https://www.geopunt.be/kaart>)

Figuur 8: Hoogteverloop van noord naar zuid over het onderzoeksgebied (www.geopunt.be/kaart)

Het onderzoeksgebied situeert zich op de overgang van een hoger gelegen gebied naar de Dendervallei. Het terrein helt af naar het noorden toe. Het kent een hoogte van 17,5 tot 22 m TAW.

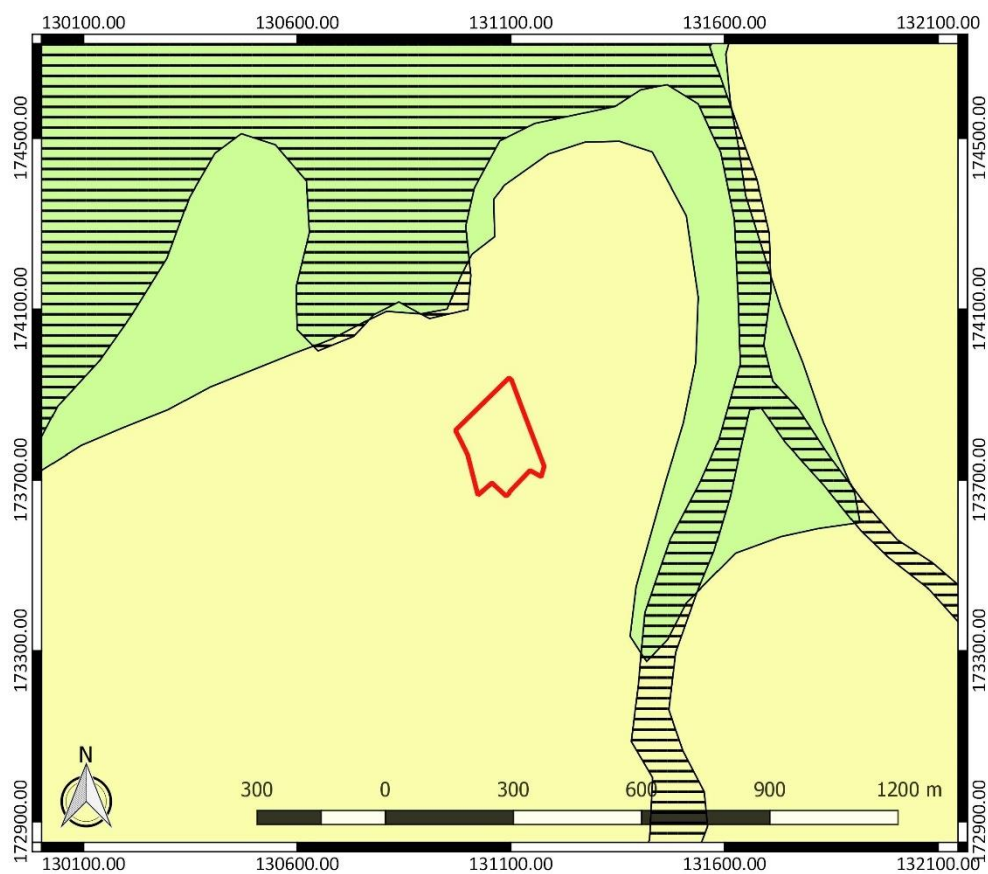
Figuur 9: Tertiaire geologische ondergrond met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

De tertiaire ondergrond van het onderzoeksgebied (Figuur 9) bestaat uit het Lid van Moen. Op korte afstand ten zuidwesten bevindt zich het Lid van Aalbeke. Beide maken deel uit van de Formatie van Kortrijk. Het Lid van Moen wordt gekenmerkt door grijze klei tot soms kleihoudende en/of kleilagen bevattende silt. Het Lid van Aalbeke wordt gekenmerkt door donkergrijze tot blauwe klei met glimmers.⁴

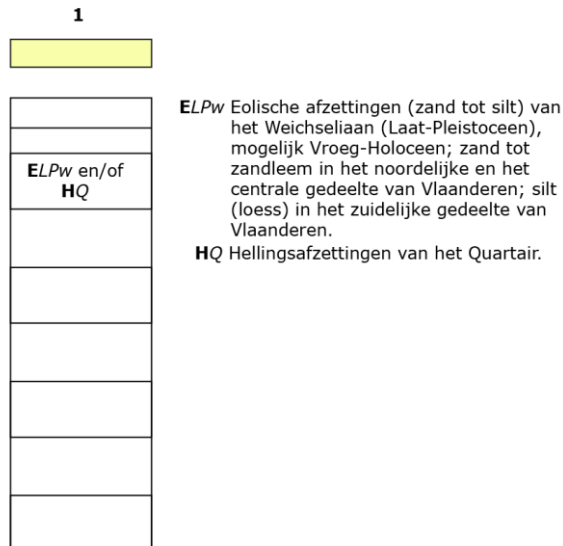
De quartairgeologische kaart (Figuur 10) geeft aan dat in het onderzoeksgebied eolische afzettingen van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen) en mogelijk het Vroeg-Holocene voorkomen, en/of hellingafzettingen van het Quartair.⁵

⁴ www.geopunt.be/kaart

⁵ www.geopunt.be/kaart

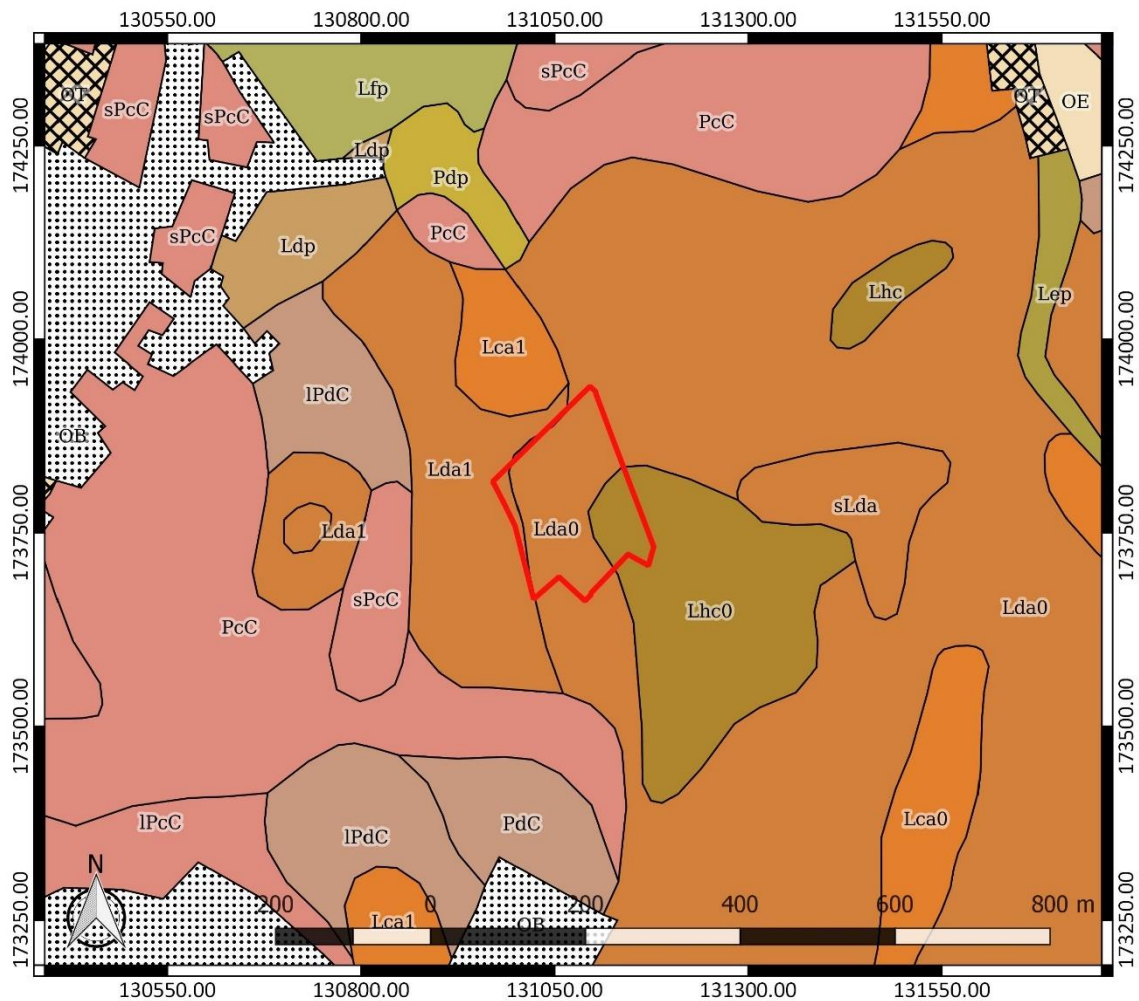

Figuur 10: Quartairegeologische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

Figuur 11: Legende bij de quartairegeologische kaart (www.geopunt.be)

De bodemkaart (Figuur 12) situeert het onderzoeksgebied hoofdzakelijk ter hoogte van een matig natte zandleembodem met textuur B horizont en een A horizon van meer dan 40 cm (Lda0).⁶ In het uiterste westen begint volgens de bodemkaart ook een matig natte zandleembodem met textuur B horizont, maar dan met een A horizon van minderen dan 40 cm (Lda1).⁷ Hier vlakbij vinden we een matig droge zandleembodem met textuur B horizont met een A horizon van minderen dan 40 cm (Lca1).⁸ In het oosten vermelden we ook nog de aanwezigheid van een natte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont (Lhc0).⁹ Rondom vinden we ook nog de aanduiding van een matig droge licht zandleembodem met structuur B horizont of sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont (PcC).

Figuur 12: Bodemkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

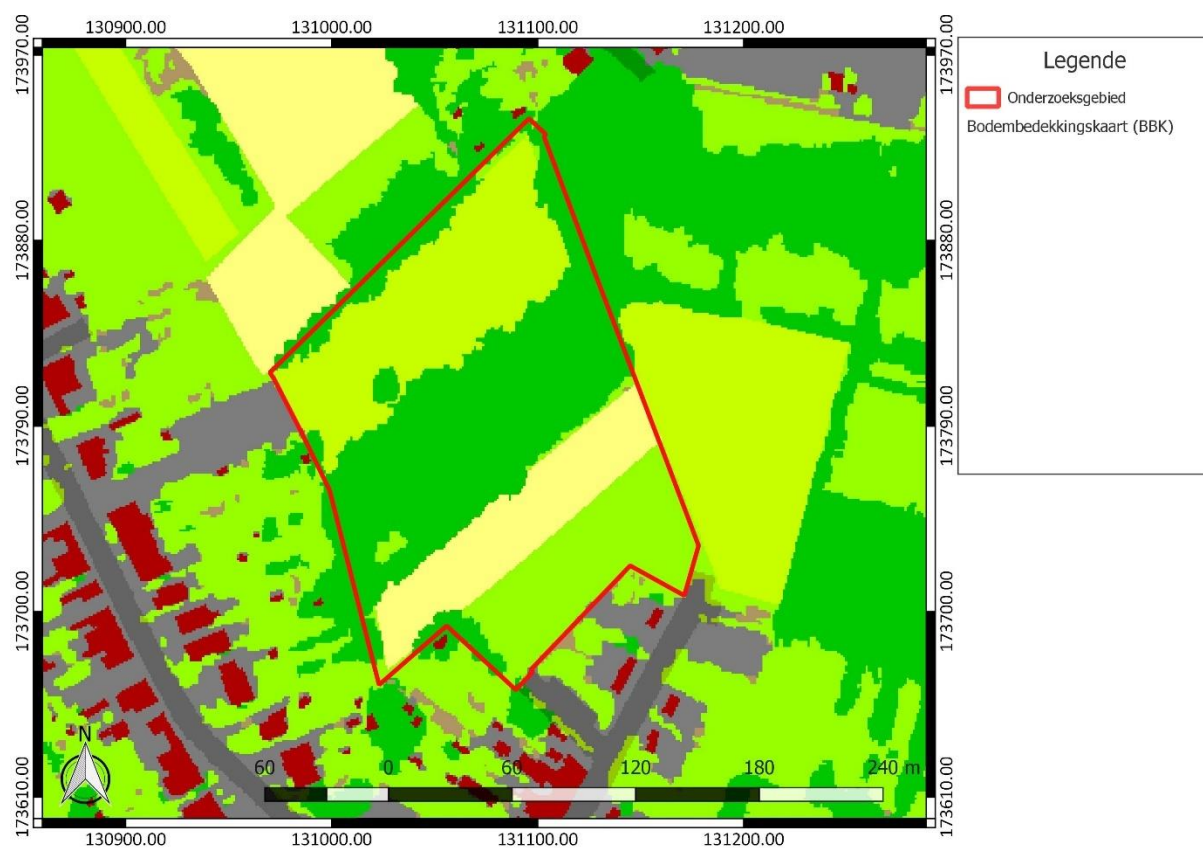
In het onderzoeksgebied zijn op de bodemgebruikskaat akkerland, grasland, struiken en bomen te bemerken (Figuur 13). Dit beeld komt overeen met het beeld dat we zien op een recente luchtfoto (Figuur 5). Volgens de potentiële bodemerosiekaart is de erosiegevoeligheid binnen het onderzoeksgebied zeer laag (Figuur 14).

⁶ Louis 1957, 45

⁷ Louis 1957, 45

⁸ Louis 1957, 44

⁹ Louis 1957, 46

Figuur 13: Bodemgebruiksaanalyse met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

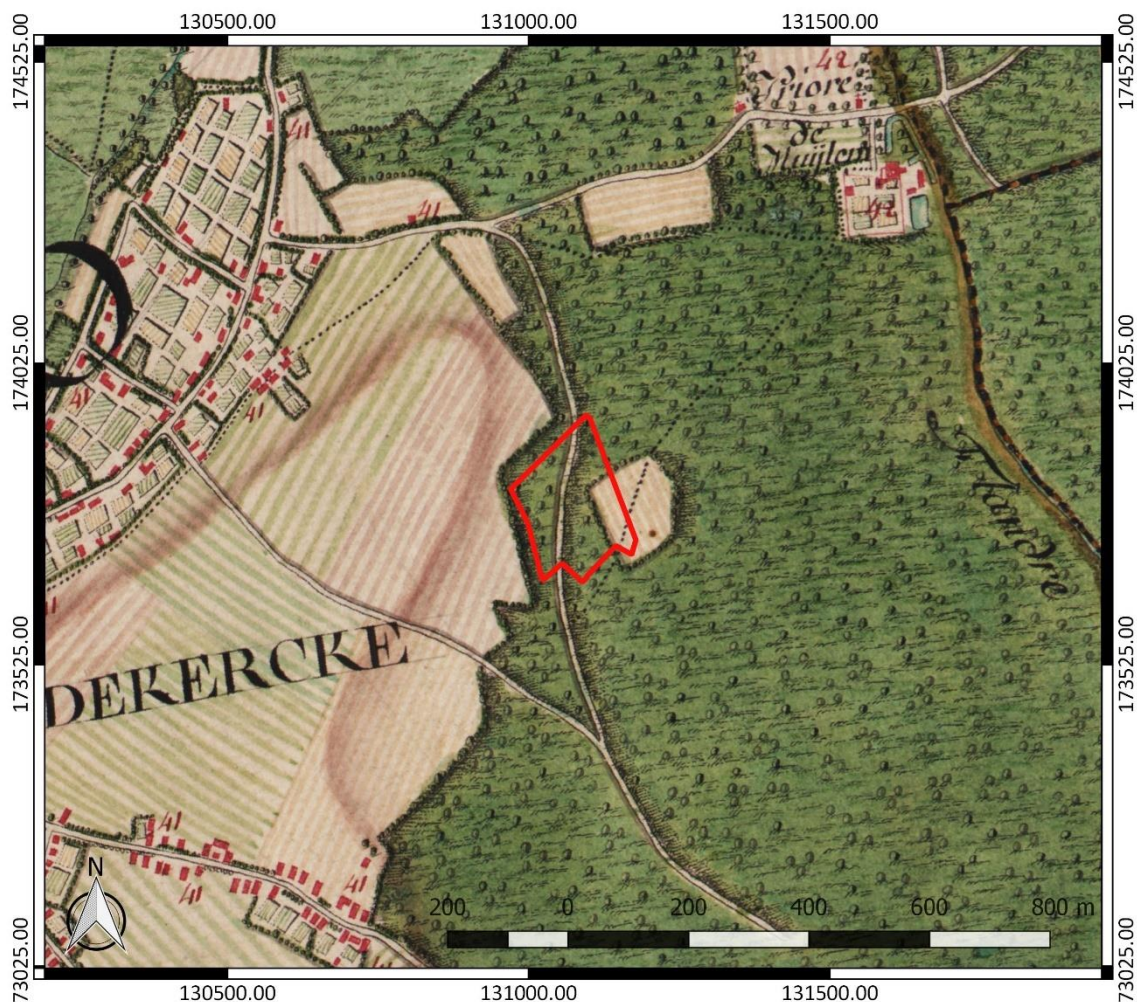

Figuur 14: Potentiële bodemerosiekaart met aanduiding van het onderzoeksgebied, weergegeven op het GRB (www.geopunt.be)

2.4.2 Historische beschrijving van het onderzochte gebied

De oudste sporen die op het grondgebied van Liedekerke werden aangetroffen, betreffen vondsten uit het neolithicum. Ook uit de Romeinse tijd werden al resten aangetroffen. Vanaf de Karolingische periode ontstonden de eerste, permanente woonkernen. Toponymisch gaat de naam 'Liedekerke' terug tot een 10de-eeuwse oorsprong, waarbij de Germaanse woorden 'hlidha' (helling) en 'kirka' (kerk) gecombineerd werden. Deze naam verwijst naar de hoger gelegen positie van de kerk ten opzichte van de Oude Dender. Tot het midden van de 12de eeuw was de macht over Liedekerke in handen van een geslacht van plaatselijke heren. Zij woonden in een kasteel dat gelegen was op een kunstmatige heuvel langs de Dender. Na de Franse Revolutie werd het kasteel gesloopt.¹⁰

Op de Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgemaakt op initiatief van graaf de Ferraris (1771-1778), is te zien dat het onderzoeksgebied bebost is, op een kleine zone in het oosten na. Die wordt aangeduid als akkerland (Figuur 15). Door het terrein loopt een weg van noord naar zuid. In het uiterste zuidoosten is een voetwegel aangegeven. Bebouwing bevindt zich al op grote afstand tot het onderzoeksgebied. Zo zien we ten westen de historische kern van Liedekerke. Ten noordoosten is een priorij aangegeven.

Figuur 15: Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

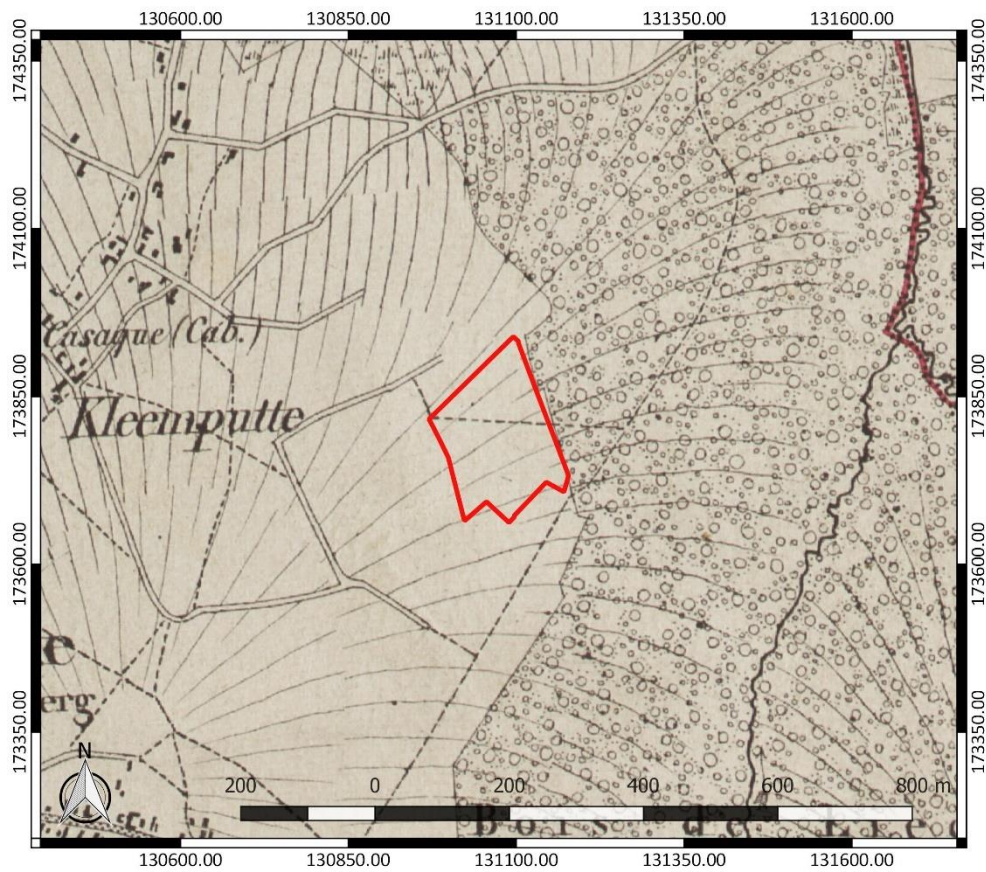
¹⁰ <https://www.liedekerke.be/menu/bestuur-en-beleid/over-liedekerke/geschiedenis>; <http://www.heemkring-liedekerke.be/kasteel-te-liedekerke>

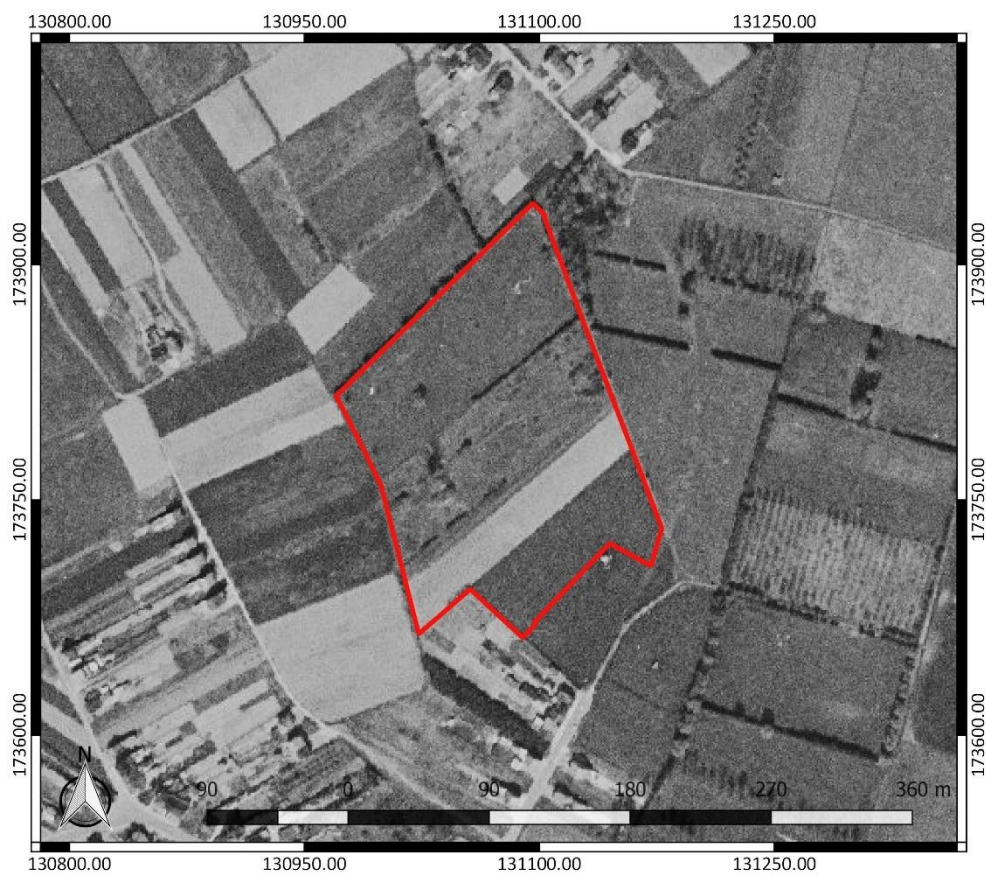
Figuur 16: Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

Figuur 17: Atlas cadastral parcellaire de la Belgique van Popp met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

Figuur 18: Vandermaelenkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

Figuur 19: Luchtfoto uit 1971 met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

Op de Atlas der Buurtwegen (1841) is opnieuw geen bebouwing te zien binnen het onderzoeksgebied (Figuur 16). Deze kaart toont ons een weg die door het westen van het onderzoeksgebied loopt en waarvan twee wegen aftakken die naar het oosten toe lopen. De voetwiel die op de voorgaande kaart te zien was, is nu duidelijk buiten het onderzoeksgebied gesitueerd. Het gaat om een weg in het verlengde van de huidige Laan I. De Atlas cadastral parcellaire de la Belgique van P.C. Popp (1842-1879) geeft een gelijkaardig beeld weer als de Atlas der Buurtwegen, alleen zien we op deze kaart de meest zuidelijke oost-west georiënteerde weg niet. De Vandermaelenkaart (1846-1854) toont ons dat het terrein intussen niet langer bebost is. Het was mogelijk volledig in gebruik als akkerland.

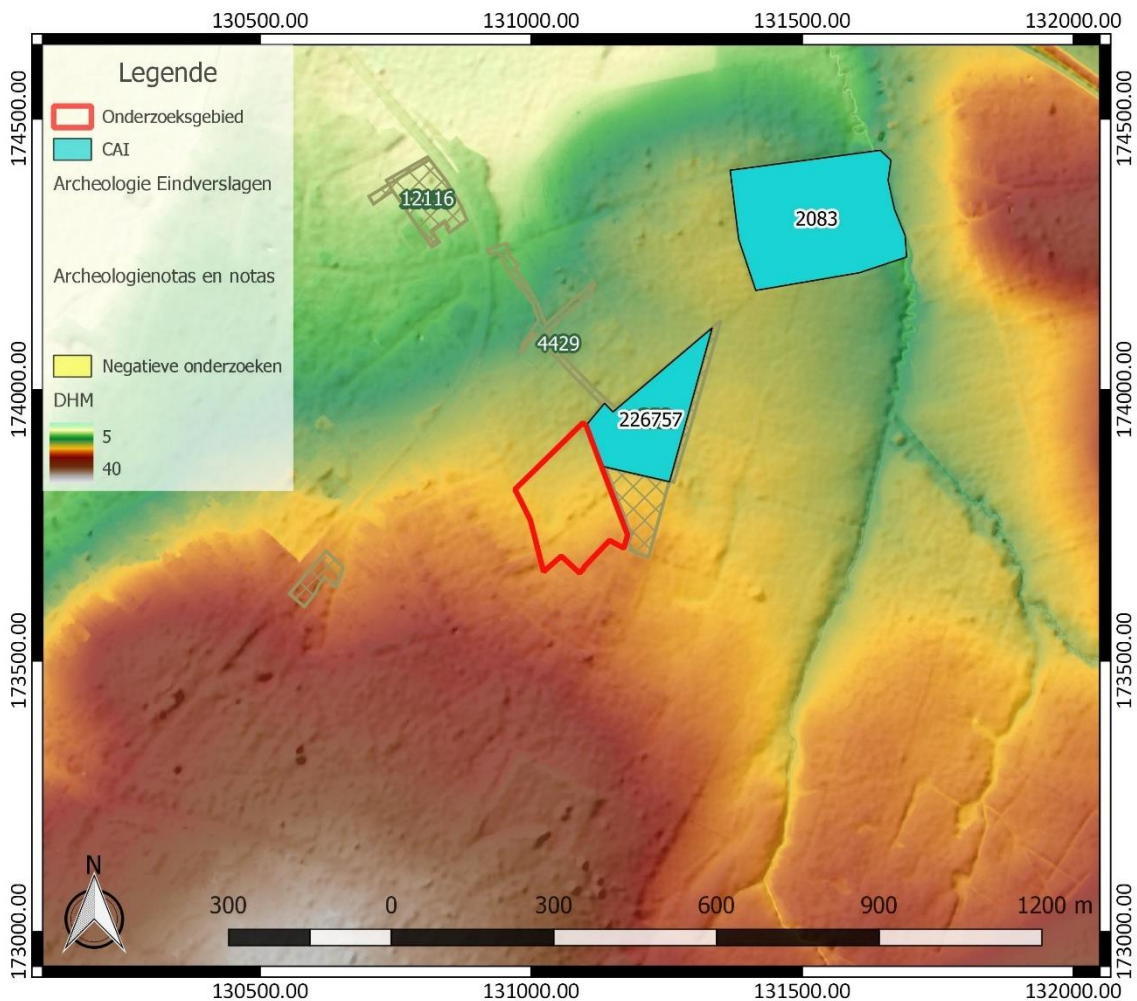

Figuur 20: Luchtfoto uit 1979-1990 met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

Een luchtfoto uit 1971 (Figuur 19) toont ons dat het onderzoeksgebied in gebruik was als akkerland en als grasland. Centraal op het terrein is een perceel te zien waar een beginnend bos groeit. De bebouwing in de omgeving is sterk toegenomen. Een luchtfoto uit 1979-1990 (Figuur 20) toont dat het centrale perceel nu volledig bebost is. In het zuiden van het terrein lijkt een voetbalveld te zien. Het beeld komt grotendeels overeen met het beeld dat we zien op een recente luchtfoto (Figuur 5).

2.4.3 Het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader

De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) vermeldt een aantal locaties in de omgeving van het onderzoeksgebied waar archeologische resten gekend zijn (Figuur 21). De in de nabijheid gelegen archeologische waarden en de locaties met een gelijkaardige landschappelijke ligging worden besproken. Ze zijn het relevantste om het archeologisch potentieel van het terrein in te schatten.

Figuur 21: Overzichtskartaal Centrale Archeologische Inventaris met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://geo.onroerenderfgoed.be/>), weergegeven op het DTM 1 m en Hillshade DHM 5 m

Wat opvalt als we de CAI databank bekijken, is dat er in de omgeving van het onderzoeksgebied nog niet veel gekende archeologische waarden aangegeven zijn. Dit lijkt vooral verklaard te moeten worden door het feit dat nog niet veel onderzoeken hebben plaatsgevonden in de omgeving, eerder dan door een laag archeologisch potentieel.

Net ten oosten van het onderzoeksgebied en er aan grenzend, vinden we CAI ID 226757. Hier is bij een proefsleuvenonderzoek een kuil gevonden die handgevormd aardewerk uit de metaaltijden opleverde. Verder is sprake van enkele greppels en houtscoolmeilers van onbepaalde datering. Enkele kuilen worden ook nog in de middeleeuwen gedateerd.¹¹

Iets meer naar het noordoosten toe markeert CAI ID 2083 de Priorij van Muilen, die we hoger ook reeds opmerkten op de zogenaamde Ferrariskaart. Het is een priorij met kapel waarvan de oorsprong zeker teruggaat tot 1349. Er is echter ook een legende die zegt dat de stichting van de priorij teruggaat tot 1247.¹²

¹¹ Inventaris Onroerend Erfgoed 2023: Rozenlaan [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/226757> (geraadpleegd op 31 maart 2023).

¹² Inventaris Onroerend Erfgoed 2023: Priorij van Muilen [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/2083> (geraadpleegd op 31 maart 2023).

Archeologienota's in de omgeving concluderen dat de regio archeologisch potentieel kent en dat verder vooronderzoek nodig is. Een archeologienota ten westen concludeert eveneens dat de regio archeologisch potentieel kent, maar hier blijken de geplande werken slechts een dusdanig beperkte bijkomende negatieve impact op het bodemarchief te hebben dat het potentieel op kennisvermeerdering in geval van verder vooronderzoek te beperkt is om de kosten ervan te verantwoorden (ID 23524). Daarom werd hier geen bijkomend archeologisch onderzoek meer nodig geacht.¹³

Andere gekende archeologische waarden in de omgeving van het onderzoeksgebied bevinden zich al op vrij grote afstand ten opzichte van het onderzoeksgebied of kennen een verschillende landschappelijke ligging. Ze zijn weinig relevant om het archeologisch potentieel van het terrein in te schatten. Daarom worden ze hier niet nader toegelicht. Archeologienota's of nota's van terreinen in de omgeving die geen relevante aanvulling op de reeds besproken CAI-locaties geven, lichten we daarom hier niet afzonderlijk toe.

2.4.4 Interpretatie van het onderzochte gebied en synthese

Na uitvoering van het bureauonderzoek kunnen de onderzoeksvragen die vooropgesteld werden, beantwoord worden.

Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologisch potentieel van het terrein? Wat is de landschapshistoriek en de gebruiksevolutie van het terrein?

Uit het bureauonderzoek blijkt dat in de omgeving van het onderzoeksgebied nog niet veel gekende archeologische waarden aanwezig zijn. Op korte afstand ten oosten van het onderzoeksgebied vermelden we de vondst van resten uit de metaaltijden en de middeleeuwen, waardoor we kunnen besluiten dat gelijkaardige resten mogelijk ook aanwezig kunnen zijn binnen het onderzoeksgebied.

Op basis van de gunstige landschappelijke ligging van het terrein zijn relevante resten uit andere periodes ook nog niet uit te sluiten. We stellen vast dat het onderzoeksgebied zich op de overgang van hoger gelegen gronden naar de lager gelegen gronden van de Dendervallei bevindt. Het ligt ook in de nabijheid van waterlopen en er is sprake van een overgang van nattere naar drogere gronden binnen en in de nabijheid van het onderzoeksgebied. Dit betekent dat resten vanaf de steentijd kunnen voorkomen op het terrein.

Historische kaarten en luchtfoto's leren ons dat het terrein in de 18de eeuw ingenomen werd door bos en akkerland. Dit evolueert doorheen de tijd naar een gebruik als akkerland en als grasland. In de 20ste eeuw raakt een perceel centraal op het terrein opnieuw bebost. Op basis daarvan zijn er voor de periode vanaf de 18de eeuw niet meteen verwachtingen voor de aanwezigheid van relevante archeologische resten. Wel vermoeden we op basis van de gereconstrueerde gebruiksevolutie een goed bewaard bodemarchief.

Wat is de impact van de geplande werken?

Binnen het volledige onderzoeksgebied worden werken gepland. De voornaamste werken omvatten de bouw van woningen, de aanleg van wegenis en andere omgevingsaanleg. Van verschillende bodemingrepen ligt de precieze verstoringsdiepte niet vast. Dit doet besluiten dat binnen het volledige onderzoeksgebied het bodemarchief bedreigd is, behalve op die locaties waar bomen behouden blijven.

¹³ Bigonzi/Decramer/Doucet 2022, 43

2.4.5 Afweging noodzaak verder vooronderzoek

Het bureauonderzoek toont aan dat het onderzoeksgebied archeologisch potentieel kent. Op basis van gekende archeologische waarden in de omgeving is er een verwachting voor resten uit de metaaltijden en de middeleeuwen. Op basis van de gunstige landschappelijke ligging van het terrein zijn relevante archeologische resten uit andere periodes ook nog niet uit te sluiten. Enkel relevante resten uit de nieuwste tijd zijn niet te verwachten op het terrein. De gebruiksgeschiedenis van het terrein doet vermoeden dat een goed bewaard bodemarchief aanwezig is. Dit bodemarchief wordt bedreigd door de werken die op het terrein gepland worden in het kader van de vergunningsaanvraag. Gezien het archeologisch potentieel van het terrein en de bedreiging die uit gaat van de geplande werken is bijkomend archeologisch vooronderzoek nodig.

Voor het verdere vooronderzoek wegen we verschillende onderzoeksmethodes af. Geofysisch onderzoek is niet aangewezen omdat dit geen gegevens over de chronologie van de eventueel gedetecteerde fenomenen kan opleveren. Het potentieel op kennisvermeerdering is voor deze onderzoekstechniek te beperkt.

Veldkartering is enkel mogelijk in de strook akkerland binnen het onderzoeksgebied. Van veldkartering verwachten we echter dat het slechts een beperkt potentieel op kennisvermeerdering kent ten opzichte van de kennis die we reeds bekomen hebben tijdens de opmaak van het bureauonderzoek en tijdens de stappen die sowieso nog dienen te volgen na uitvoering van veldkartering. Daarom is het kosten-baten efficiënter om meteen over te gaan tot de toepassing van andere onderzoeksmethodes.

Landschappelijk bodemonderzoek is wel relevant om de bewaringstoestand van de bodem en het potentieel op goed bewaarde steentijd artefactensites beter in te kunnen schatten. Afhankelijk van de bewaringstoestand van de bodem en het potentieel op goed bewaarde steentijd artefactensites is mogelijk bijkomend onderzoek naar steentijd artefactensites nodig.

Tot slot dient ook een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd te worden om na te gaan of binnen het onderzoeksgebied relevante archeologische sporen aanwezig zijn. Deze onderzoekstechniek biedt daarvoor voldoende ruimtelijk inzicht en is geschikt omdat een site zonder complexe verticale stratigrafie verwacht wordt.

3 Samenvatting

Naar aanleiding van plannen voor de verkaveling van het onderzoeksgebied diende een archeologienota opgemaakt te worden. Het uitgevoerde bureauonderzoek geeft aan dat het terrein archeologisch potentieel kent. Op basis van gekende archeologische waarden in de nabijheid van het terrein is sprake van een concrete verwachting naar resten uit de metaaltijden en de middeleeuwen, maar ook resten uit andere periodes zijn op dit moment nog niet uit te sluiten. Een evaluatie van de impact van de geplande werken op het bodemarchief maakt duidelijk dat de werken die gepland worden een bedreiging betekenen. Omwille van het archeologisch potentieel van het terrein is daarom bijkomend vooronderzoek nodig, voorafgaand aan de werken.

4 Bibliografie

4.1 Publicaties

Bigonzi, V./W. Decramer/A. Doucet, 2022: *Archeologienota. Vooronderzoek zonder ingreep in de bodem Liedekerke – Affligemsestraat. Verslag van Resultaten*, Zelzate.

Louis, A., 1957: *Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Asse 87W*, s.l.

Schroyen, K., 2006: *Toelichting bij de Quartairgeologische kaart. Kaartblad 31-39 Brussel-Nijvel*, Linden.

4.2 Websites

Cartesius (2023)

<https://www.cartesius.be>

Databank ondergrond Vlaanderen (2023)

<https://dov.vlaanderen.be/>

Gemeente Liedekerke (2023)

<https://www.liedekerke.be>

Geoportaal Onroerend Erfgoed (2023)

<https://geo.onroerenderfgoed.be/>

Geopunt Vlaanderen (2023)

<https://www.geopunt.be/>

Heemkring Liedekerke (2023)

<http://www.heemkring-liedekerke.be>

Inventaris Onroerend Erfgoed (2023)

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be>

Onderzoeksbalans Onroerend Erfgoed Vlaanderen (2023)

<https://www.onderzoeksbalans.be>

5 Bijlagen

5.1 Archeologische periodes

